

ปัญหากฎหมายในการควบคุมกำกับการใช้เครื่องหมายฮาลาล
เพื่อการค้าในประเทศและการส่งออกต่างประเทศ

จักรกฤษณ์ หวังภาษิต

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2566

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ปัญหากฎหมายในการควบคุมกำกับการใช้เครื่องหมายฮาลาล เพื่อการค้าในประเทศและการส่งออกต่างประเทศ
ชื่อผู้เขียน	นายจักรกฤษณ์ หวังภักษิต
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาใช้เครื่องหมายฮาลาลทั้งในประเทศและเพื่อการส่งออก ซึ่งศึกษาในประเด็นการกำกับดูแลและรับรองเครื่องหมายฮาลาล และประเด็นการละเมิดเครื่องหมายฮาลาล โดยศึกษาจากการใช้เครื่องหมายฮาลาลในประเทศไทยเปรียบเทียบกับเครื่องหมายฮาลาลต่างประเทศ เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากฎหมายการใช้ฮาลาลของประเทศไทยที่เหมาะสมต่อไป

จากการศึกษาพบว่า เครื่องหมายฮาลาลอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่กล่าวถึงการบริหารองค์กรศาสนาอิสลามเป็นหลักไม่ได้กล่าวถึงกิจการด้านฮาลาลแม้จะมีระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารกิจการฮาลาลปี พ.ศ. 2558 และระเบียบอื่น ๆ อีกหลายฉบับ โดยในประเด็นการกำกับดูแลและรับรองเครื่องหมายฮาลาล พบว่ายังความชัดเจนทั้งด้านการตรวจสอบฮาลาลที่สร้างความเชื่อถือทั้งในและต่างประเทศ การตรวจสอบของบุคลากรในการตรวจสอบฮาลาลในแต่ละกระบวนการและกรอบเวลาในการที่ใช้ในการตรวจสอบฮาลาล รวมทั้งประเด็นการละเมิดฮาลาลที่พบว่าเป็นการระบุไว้กว้างขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครและการดูแลที่เกิดความเสียหายทางจิตใจที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้

จากการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศพบว่า ประเทศมุสลิมทั้งประเทศซาอุดีอาระเบีย และประเทศมาเลเซีย มีการดูแลด้วยกฏอิสลาม (Shariah) ทำให้มีการดูแลโดยได้รับความร่วมมือจากภาครัฐโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานักวิชาการอิสลามของประเทศทำให้เกิดความเชื่อมั่นทั้งในและต่างประเทศ ส่วนประเทศที่ไม่ใช่มุสลิมเช่นสหรัฐอเมริกา ประเทศจีน และ

ประเทศออสเตรเลีย แม้ไม่ได้ใช้กฎหมายอิสลาม (Shariah) แต่มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพและรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลฮาลาลในการรับรองด้านการตรวจฮาลาล

ดังนั้นการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ จึงเสนอแนะให้ประเทศไทยพัฒนากฎหมายว่าด้วยฮาลาลให้มีความครอบคลุม ชัดเจนในการกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน กำหนดมาตรการลงโทษแก่ผู้ประกอบการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจากการละเมิดสิทธิผู้บริโภคในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งเพื่อเพิ่มความมั่นใจและเสริมความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ฮาลาลของประเทศไทยรัฐควรมีกระบวนการตรวจสอบและรับรองด้วยกลไกของรัฐที่ทุกฝ่ายยอมรับทั้งในและต่างประเทศ และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างแท้จริงอย่างแท้จริง

ABSTRACT

Title of Independent Study	Legal Problems and Regulatory Challenges of Using Halal in Domestic and for Exporting
Author	Mr. Jakrit Wangphasit
Degree	Master of Laws
Year	2023

This thesis aims to study the use of halal marks both domestically and for export purposes. It examines issues related to regulation, certification, and violations of halal marks. The study focuses on the use of halal marks in Thailand, comparing them with halal marks from other countries. The goal is to propose solutions for addressing the challenges and developing appropriate laws for halal use in Thailand.

The research reveals that halal marks fall under the Islamic Organization Administration Act of 1997 (B.E. 2540), which primarily addresses the administration of Islamic organizations without specifically covering halal practices. Although there are additional regulations, such as the Central Islamic Committee of Thailand's Regulation on Halal Business Operations in 2015, they lack clarity regarding the inspection process, the qualifications of inspectors, and the time frames for inspections. Additionally, violations of halal standards are subject to the discretion of the Bangkok Islamic Committee and are difficult to prove when it comes to psychological harm.

Comparing international laws, countries such as Saudi Arabia, the United Arab Emirates, and Malaysia have effective halal management systems that involve state cooperation, relevant agencies, and Islamic scholars. These systems instill confidence both domestically and internationally. In contrast, non-Muslim-majority countries like the United States, China, and Australia, while not governed by Islamic law (Shariah), have robust consumer protection laws that effectively regulate halal certification.

(6)

These countries involve state authorities in the inspection and certification process, ensuring confidence in halal products.

Therefore, I recommend that Thailand develop comprehensive and clear laws regarding halal certification. These laws should define the roles and responsibilities of relevant authorities, establish penalties for violations, and enhance consumer confidence. Additionally, Thailand should implement a state-backed inspection and certification mechanism that gains acceptance both domestically and internationally, aligning with the true spirit of consumer protection.